

[Niels Westerby.]

stramme den økonomiske aktivitet og på den måde begrænse efterspørgselspresset og tendensen til inflation. De tre partier blev altså enige om ud fra en slags inflationsbekæmpningsfilosofi, at man ville tage et kasseoverskud på en bestemt størrelse på 300 mill. kr., og så er det eksamen i dag, fordi det, at man fra venstres side har rejst ønske om denne debat og fra regeringens side imødekømt det og fra alle sider kastet sig ud i den, er jo et udtryk for, at man er klar over, at inflationen må bekæmpes. Man er klar over, at inflationen fortsat skrider frem, og man er altså klar over, at det forlig, man indgik i januar, ikke slog til til at bekæmpe inflationen.

Derfor vil jeg gerne have lov til at sige, at når man i al almindelighed sagde i januar måned, at nu var der sket det epokegørende i dansk politik, at venstre, det radikale venstre og socialdemokratiet var blevet enige om en økonomisk politik, så var det eneste epokegørende det, at de tre partier var enige; det var faktisk det eneste epokegørende. Men det, de var enige om, det slog slet ikke til, og fra liberalt centrums side sagde vi også i januar måned, at vel var det et skridt i den rigtige retning, men det ville på ingen måde slå til i forhold til at bekæmpe inflationen. Og det er jo rigtigt. Vi havde en inflation i 1965 på 8 pct., og kun Spanien ligger højere i Vesteuropa; alle de lande, vi plejer at sammenligne os med, ligger under.

Det er jo også rigtigt, som det fremgår af inflationsudvalgets betænkning, at vi har haft en indkomstsplosion over en lang årrække i forhold til produktionsstigningen. Det er jo sådan, at indkomsterne jævnt taget over en årrække er steget mindst dobbelt så meget som produktionen. Eller udtrykt på en anden måde: produktionen rækker kun til at dække halvdelen af indkomststigningen. Den ene halvdel af indkomststigningen eller noget mere end den ene halvdel er for så vidt en falsk købekraft, netop fordi der ikke er dækning for den i produktionen, og denne falske købekraft retter sig imod varer og goder og presser priserne opad. Det er jo hovedårsagen til inflationen. Jeg ved naturligvis godt, at der kan nævnes adskillige andre årsager; man kan trække forskellige træer frem i billedet,

men man skal dog altid passe på ikke at komme i den situation, at man ikke kan se skoven for bare træer, og skoven er nu engang det, at indkomststigningerne er steget væsentligt mere end produktionen.

Så er det, man kan stille sig det spørgsmål: hvad vil man gøre for at dæmpe efterspørgselspresset? Jeg synes, udvalgets betænkning var udmærket, og pegede på mange gode ting, men jeg synes, at udvalget lidt for uklart, lidt for tilsøret gjorde opmærksom på, at hovedproblemet var det stærke efterspørgselspres. Det er, ligesom man ofte fra sagkyndig side nærmer sig de problemer, som der er strid om i folketinget, med en vis forsigtighed, og derved taber visse sagkyndige udredninger ofte i kraft. Det er svært at komme igennem med noget her i folketinget; hvis man ikke udefra fra sagkyndig side siger tingene helt klart, så har det meget ringe chance for at have den fornødne gennemslagskraft herinde. Det tror jeg alle erfaringer tyder på.

Det er klart, at der kan anvendes en række midler til at dæmpe efterspørgselspresset eller dæmpe den økonomiske aktivitet. Man kan nævne pengepolitikken, altså det, man kalder den høje rente, eller det, man kalder kreditrationering. Man kunne jo naturligvis lade renten stige, teoretisk set, man kunne naturligvis også lave yderligere kreditrationering. Men det ville jo være en meget høj pris, man så skulle betale. Det ville gå ud over erhvervslivets investeringer, altså noget af det, der er fremtid i, gå ud over den økonomiske vækst, altså dæmpe fremskridtstempelet her i samfundet. Jeg tror, alle kan være enige om, at pengepolitikken, altså den høje rentes politik eller kreditrationeringen, er gået så langt, at den overhovedet ikke kan gå videre, uden at prisen bliver alt for høj. Jeg tror egentlig også, at alle gerne vil være enige om, at man burde fare mindre langt ad denne vej, altså have en lavere rente og mindre kreditrationering og hellere tage andre midler i brug.

Så er der altså de to andre traditionelle metoder, man kan bruge; den ene er indkomstpolitikken, og den anden er finanspolitikken. Der er jo sagt adskillige ord om indkomstpolitikken i dag, men jeg tror nok, at de fleste forstår noget temmelig forskelligt ved ordet indkomstpolitik. Jeg er bange